

Acció CIUTADANA

SETMANARI REPUBLICÀ FEDERAL

Olot, 9 d'Agost 1930.—Subscripció 5 ptes. l'Any. Número solt 10 cts.—Redacció i Administració, Concentració Republicana—Any I.—Núm. XXIV

Una veu autoritzada

HEM llegit, amb l'atenció que desperta el seu contingut, un manifest polític, adreçat a Catalunya, per un dels seus homes qui ha sabut prendre i alhora mantenir amb fermesa, malgrat tots els desagradables obstacles que li han oposat els seus enemics, l'actitud valenta i patriòtica que havia d'ésser norma de conducta política per els altres cabdills catalans. El contingut d'aquest manifest el trobem acertadíssim i digne, per tots conceptes, del venerable prohoms que l'ha redactat. Compartim íntegralment tot l'ideari que en ell s'hi exposa i trobem inexplicable el silenci d'una gran part de la premsa catalana i especialment d'aquella que es diu demòcrata i defensora de l'ideal republicà català. Aquest silenci, aquesta mena de sabotatge a un manifest tan ple de sinceritat i fent exposició d'uns propòsits tan nobles i patriòtics, sembla estigui inspirat en la gelosia que sempre desperta l'home que sap lluitar amb amor, valentia i honradesa per el seu ideal.

El cabdillatge, aureolat de puresa i vertader prestigi, que avui exerceix Francesc Macià, sobre una gran part de catalans i totalment sobre la nostra joventut, esperançadora força de demà, és una cosa que realment pot despertar la copdícia d'aquells senyors polítics que sols per a satisfer llur vanitat, els agrada acabdillar grans masses populars, però són tan valents i decidits que la mateixa remor d'aquestes masses els espanta, i aleshores amb prou feines són bons per dir-se republicans revolucionaris, única modalitat que es pot ostentar en un país monàrquic, puix ésser republicà conservador (naturalment de la monarquia) és una cosa que costa fer lligar, excepte al senyor Vallés i Pujals de la Lliga.

Encara que aquesta veu llençada a Catalunya per un dels apòstols de la seva independència, que més ha sofert en el seu llarg i injust exili, no hagi estat acollida, per algun dels nostres diaris catalans, amb la cordialitat que es mereixia, no per això deixarà d'ésser veritat ço que l'auster polític diu en el seu manifest i ens reca extraordinàriament que hagin estat dos partits polítics que estimem els més sords a la proposta de Macià. De l'esmentat manifest reproduïm:

«Que aquesta campanya contra el nacionalisme integral la menin la Lliga, fins a cert punt és lògic i natural. Tots sabem el que ella, ara com sempre, representa. Però que la menin els d'Acció Catalana i els d'Acció Republicana no s'hi val, és incompreensible.

Fóra molt millor per a Catalunya que, en lloc de fer campanyes d'aquesta mena, treballéssim per a unir-nos tots els catalans que no volguem, ni per omissió, la més mínima complicitat amb aquests homes de Catalunya que per sarcasme malden com cap altre partit espanyol per a salvar la monarquia.

Jo crec, i em sento en el deure de dir-ho a Catalunya, que, ara, és el moment d'anar a una unió tots els partits catalans, netament catalans, sigui quin sigui llur matis nacionalista, siguin quines siguin llurs tendències socials, siguin quines siguin llurs creences. Per anar a les eleccions, em direu? Per anar a les eleccions per les eleccions, no! Ara menys que mai. Unes eleccions fetes sense el previ retorn a la normalitat i amb temps per a la propaganda lliure, ja sabem el falses que han d'ésser i el resultat que han de donar. Que no en saben els polítics espanyols i els de La Lliga de fer eleccions!

Per què, doncs? Per afirmar la voluntat de Catalunya, amb eleccions o sense eleccions. Que Catalunya, pels seus representants que elgirà en aquesta unió, vol que anem a les eleccions? Anirem a les eleccions. Que vol que anem al parlament? Anirem al parlament. Però, llavors, hi anirem junts, compactes, amb el programa de reclamacions a fer-hi i que ja haurem formulat, junts també, atemperat, doncs, per tots els matisos de totes les fraccions que integraran aquesta unió, ço que vol dir que constituirà un ver plebiscit de Catalunya, menat per nosaltres mateixos. Que aquesta voluntat plebiscitària és escoltada pel parlament? Treballarem per afermar els llaços cordials d'una convivència. Que el parlament se'n desentén? Ens entornarem a Catalunya, disposats a fer el que Catalunya exigeixi de nosaltres.

Si davant del Coratge de la Lliga, nosaltres no tenim la virtut de fer aquesta unió sota un programa que ens sigui comú, sense renunciar ningú a les seves modalitats, sinó més aviat afermant-les en el principi en el qual han de basar-se totes, siguin quines siguin, i que no és altre que el dret que té Catalunya a la llibertat i a la solució de tots els seus problemes i encara en el deure de servar-se digna, no tenim dret a l'existència política ni ciutadana; no som capaços sinó de fer eleccions per fer eleccions, de barallar-nos, de fer programes més o menys plens d'habilitat, però buids i mancats del sentit de responsabilitats que en aquests moments ens exigeix Catalunya.»

La pleb—que de vegades és integrada de majors contribuents i sometenesistes—propendeix a la demagògia o a la dictadura; el poble tendeix sempre a la democràcia.

Sala Vayreda

Grup d'artistes olotins

Dissabte passat, amb extraordinària concurrència, fou inaugurada una exposició de pintura i escultura d'un grup d'artistes d'aquesta ciutat.

A l'acte de la inauguració hi assistí l'Excel·lentíssim Ajuntament, el Director de l'Escola de Belles Arts, senyor Iu Pasqual, els joves artistes expositors i una representació d'Acció CIUTADANA.

Les obres exposades, fóren elogiades per el distingit públic que hi assistí i foren moltes que, entusiasmats per la bella iniciativa que porten a cap els nostres artistes, es feren socis protectors.

Acció CIUTADANA fa vots perquè aquesta simpàtica entitat tingui més durada de la que desgraciadament solen tenir les coses del nostre poble.

ELS ARTISTES EXPOSITORS

Pintors: Ramon Barnadas, Bartomeu Mas, Pere Gussinyé, Josep Pujol, Olivet Legares, Melcior Domenge, Iu Pasqual, V. Solé Jorba, Lluís Carbonell, Angel Vila, Joan Vilà.

Escultors: Martí Casadevall, E. Vèlez, Lluís Carbonell, Angel Vila, Jaume Sala.

COMENTARI

Ramon Barnadas. Ens ofereix un bon paisatge, «Riera de Sant Jaume», executat sense preocupacions de tècnica i amb molta sinceritat.

Bartomeu Mas. En la tela que actualment ens dona a conèixer, hi trobem a mancar la condició més elemental, espontaneïtat i sinceritat; creiem, però, que el jove pintor Bartomeu Mas ens podria oferir això que demanem.

Pere Gussinyé. Ens mostra un bell paisatge olotí, excessivament preciosista; aquest artista, coneixedor d'una tècnica perfecta, a voltes oblida que la naturalesa no és solament una cosa superficial. Precisa a vegades enfonsar l'espasa fins a fer sang. Les coses belles també tenen una ànima per dins. Amb tot i això, s'hi revela la bona qualitat de l'artista.

José Pujol. Ens ofereix des de Barcelona un bodegó molt reduït de tamany. Es com una riulla comercial, però simpàtica i amable. En Pujol no oblida que en els bodegons cal determinar la qualitat de cada cosa i ho aconsegueix força admirablement; podria, però, donar-nos una obra de més empena.

Olivet Legares. Dues notes molt lluminoses i agradables. La llum, però, no sempre ha d'aconseguir-se amb grocs excessivament brillants, amb contrast de foscos plens d'intensitat; pot obtenir-se d'una manera menys sistemàtica, o sinó cal recordar el vell Vayreda. En la pintura d'Olivet Legares s'hi veu el pintor experimentat i el coneixedor de l'ofici.

M. Domenge. Exposava una nota d'una tristor aclaparadora. No cal dubtar que podria donar-nos a conèixer una obra molt millor. No hi ha res més trist que donar la sensació que s'exposava una pintura únicament per sortir de compromís. Melcior Domenge té entre nosaltres un prestigi i això caldria recordar-ho.

Iu Pasqual. Aquest meritíssim artista no ha vacil·lat gens en exposar un dels seus millors paisatges. Amb la tela «Palamós», hom pot contemplar una bona pintura. Nosaltres li agraïm la seva esplendidesa.

V. Solé Jorba. Dos paisatges, «Pallers» i «Poble de Montagut». Aquest últim és un retrat fidel del paisatge de l'alta Garrotxa. Aconseguir pintant, la característica de cada lloc, no és una tasca planera; això acredita una vegada més les seves condicions. Amb la tela «Pallers» no aconsegueix la vigorositat de l'altra, amb tot i ésser d'una frescor ben simpàtica.

Lluís Carbonell. Cal que aquest novell artista estudiï de ferm. La tela «Plaça del Mallol» és mancada de valors i un poc desllorigada de dibuix. Aquest assumpte no és pas dels fàcils de sortir-se'n airós, quan un hom fa l'aprenentatge. Li coneixem altres coses millors.

Angel Vila. Exposava una aquarel·la la qual, com és

R. M.